

af et Vederlag for Arbeide, men de Meniges Lønning ikke er noget Vederlag for Arbeidet. Der er jo Ingen, der tænker paa at vederlægge deres Arbeide; der tænkes ved Lønningerne til de Menige kun paa at give dem, hvad der til enhver Tid er nødvendigt til et nødvendigt Livsunderhold. Ja, det ærede Medlem (Spørsmen) smiler saa tilfreds; jeg veed ikke, om han vil paastaa, at man ved at give den Menige 22 Skilling i Løn har tænkt paa at give ham Vederlag for hans Arbeide. Det tror jeg ikke, og jeg tror heller ikke, at man nogensinde vil komme dertil. Men jeg kan meget vel være med til i denne Lov at behandle dette Spørgsmaal — derimod skal der fra min Side ikke blive rejst den mindste Indvending, naar Regjeringen vil gaa ind derpaa —, fordi man jo ikke veed, naar en militær Lønningslov kommer for, altsaa heller ikke, hvorvidt den vil kunne komme for saa tidlig, at dette Spørgsmaal kan komme til endelig Behandling. Og da man ikke vil gaa ind paa den Udvei, der er til at stille de Menige gunstigere, nemlig at overlade Afdelingerne selv Forplejningen, at lade Staten overtage de Meniges Forplejning, saa finder jeg, at der er Anledning til at gjøre, hvad man kan, for at komme den Træng til Hjælp, som vistnok ogsaa der er tilstede. Den ærede næstsidste Taler henlede Opmærksomheden paa Pensionisterne. Jeg kan heller ikke negte, at det vilde have glædet mig, om der i denne Lov kunde være blevet taget Hensyn til dem. Det forekommer mig, som om den høie Regjering selv har havt nogen Jøselse af, at der kunde være Anledning dertil, idet det i Anmærkningerne til § 1 hedder, at dette Lønnings-tillæg skal tilkomme „de Embedsmænd og Bestillingsmænd eller deres Boer, som efter den 1ste April 1874 maatte være udgaaede af Statens Tjeneste“. Man vil altsaa give denne Lov tilbagevirkende Kraft ikke blot paa dem, der staa i Statens Tjeneste, men ogsaa paa dem, med hvem Afforden er udløben. Jeg finder selvfølgelig dette fuldstændig i sin Orden, og jeg vil strax, for at ikke den ærede Finansminister skal gjøre Indvending imod mig, sige, at det paa ingen Maade er det samme Tilfælde, som med Hensyn til Pensionister i Almindelighed, men det viser dog en Retning med Hensyn til de Afgaaede, som jeg vilde ønske kunde være gaaet noget videre. Naar jeg med et Par Ord skal drøele ved nogle Enkeltheder i Lovforlaget, maa jeg beklage, at man i § 3 Nr. 4 har maattet undtage Lønninger, der udredes af Summer, som i samlet Beløb ere stillede til Administrationens Raadighed, idet jeg tror bestemt at turde paastaa, at mange af de Bestillingsmænd, der lønnes af de samlede Summer, ere i en meget fortrykt Stilling. Jeg kan imidlertid godt forstaa, at Regjeringen ikke har medtaget dem her, idet disse Summer bestemmes paa de aarlige Finanslove, og der vil kunne raades Bod paa denne Undtagelse

derigjennem. Men den værste Anse, jeg har imod dette Lovforslag, angaar de sidste Linier i § 5 eller § 5 i det Hele. Den viser bedst af Alt, hvor vidt vi ere komne her i Landet i Betragtning af Embedsmændenes Stilling, og hvor lidt det har at betyde med det Kontrakt- eller Affordforhold, som den ærede sidste Taler omtalte. Denne Bestemmelse gjør Embedsmændene i deres økonomiske Stilling lovløse og retløse, den unddrager dem fra at søge Domstolens Afgjørelse i Tvistemaal om Opfattelsen af de dem efter Lovens tilkommende Ydelser, og henstøder dette ubelukkende til Administrationens Afgjørelse. Jeg kan ikke negte, at det, naar man har denne Opfattelse, at Embedsmændenes Stilling er et Kontraktforhold, en Afford med Staten, er høist besynderligt at gjøre den ene Kontrahent eller dens Representant i den Henseende til ubelukkende Fortolker af Kontraktens Bestemmelser.

J. A. Hansen: Det kan jo ikke undgaaes, naar man forhandler denne Slags Love, at man kommer til at gjentage, hvad der maasse kunde kaldes trivielt, idet det er anført saa tidt, at man skulde vente, at Alle ville kjende det; men det viser sig jo stadig, at man, naar man kommer til at forhandle slige Love, paamy taler, som om de Betragtninger, der have været gjorte gjældende med god Grund, slet ikke kjendtes af de vedkommende Talere. Jeg skal yttre mig om det foreliggende Forslag derhen, at det har undret mig efter den Modtagelse fra Thingets Side, som et lignende Lovforslag fik i forrige Samling, at Regjeringen her i et Par Punkter er gaaet endnu meget videre, end det Lovforslag gik, som jeg har nævnt, der blev forelagt sidst. Det gik, som bekendt, ud paa at indrømme Embedsmændene et Tillæg for eet Aar, men dette gaar jo ud paa at give et saadant Tillæg Varighed, indtil nye Lønningslove i det Hele kunne komme til at forandre det. Jeg kan nu tænke mig, at dette Forslag fra den høitæredede Finansministers Side er fremkommet ogsaa af det Hensyn, at naar den lovbestemte Revision af vore Lønningslove kom for, saa havde han saa meget større Styrke til at modsætte sig de Forandringer, som man vilde finde hensigtsmæssige i slige Lønningslove, thi idet dette Tillæg saaledes var varigt, gjaldt tillige med de bestaaende Lønningslove, kunde han sige: Jeg har alt det Fornødne til Embedsmændene; det er mig temmelig ligegyldigt, om vi faae nye Love ud af Revisionen eller

Rettelse.

Sp. 493, L. 24 f. n.: „Lovforlaget“ læs: „Selvstyrelsens“.